

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Однією з найважливіших і найважчих для розв'язання проблем є забезпечення високого рівня успішності та глибини знань учнів. Тому завдання вивчення математики в школі – сприяти інтелектуальному розвитку учнів, навчити їх бути активними у прийнятті рішень, підготувати до праці, самостійної діяльності. Завдання вчителів математики – забезпечити якісне навчання, цілеспрямовано готувати школярів до глибокого і свідомого вивчення математики, створювати можливості для виявлення здібних і обдарованих дітей, розвивати інтерес до науково – дослідницької роботи.

Навчання має бути вмотивованим. Учитель математики повинен зацікавити учнів своїм предметом. Значну роль у формуванні інтересу до знань відіграє створення проблемної ситуації, зіткнення учнів із труднощами, які не можуть подолати за допомогою наявного запасу знань. Збільшення навантаження на розумову діяльність учнів під час переходу їх з початкової до базової школи призводить до зниження інтересу дітей до математики. Учитель повинен використовувати на уроці методи та новітні технології які б підтримали в учнів інтерес до навчання, їх активність протягом 45 хвилин уроку. Це особливо важливо у 5 – 6 класах, коли ще тільки формуються, а часто лише визначаються сталі інтереси та нахили до того чи іншого предмета. Саме в цей час учителю важливо розкрити перед учнями красу математичної думки, що може викликати зацікавленість учнів до вивчення точних предметів. Зіткнувшись із труднощами учні розуміють необхідність здобуття нових знань, або застосування старих у новій ситуації.

Перед вивченням у 5 класі теми «Додавання натуральних чисел» [1,с.30], учитель пропонує учням виконати обчислення:

а) $992 + 653 + 8$;

б) $497 + 586 + 103 + 214$;

Учні виконують обчислення цих виразів в тому порядку, в якому вони записані. Це забирає багато часу, іноді діти дають не правильні відповіді. Учитель робить зауваження, що дані суми можна обчислити усно, причому дуже швидко. Можна й учнів запитати, як це зробити. Якщо учні не дають відповіді, учитель на дошці пропонує такі записи: а) $992 + 653 + 8 = (992 + 8) + 653 = 1000 + 653 = 1653$; б) $497 + 586 + 103 + 214 = (497 + 103) + (586 + 214) = 600 + 800 = 1400$. Після виконання цих вправ разом з учнями вчитель формулює переставний і сполучний закони: **$a+b=b+a$** (**$a+b$**)+ **$c=a+(b+c)$** , [2,с.19].

На нашу думку, необхідною умовою для створення в учнів інтересу до самої навчальної діяльності є можливість виявити в навчанні розумову самостійність та ініціативність. Чим активнішими є методи навчання тим легше зацікавити ними дітей. Учитель повинен використовувати такі запитання і завдання, розв'язування яких вимагає від учнів активної пошукової діяльності. Під час вивчення теми «Масштаб» [1,с.282], учитель звертається до учнів із запитаннями: 1. Як накреслити

схематично стіну класної кімнати, адже її розміри на листку зошита не помістяться? (Розміри стіни потрібно зменшити в певну кількість разів). 2. Як визначити, у скільки разів треба зменшити розміри стіни? (Визначити розміри стіни і розміри зошита). Учні вимірюють розміри стіни. Довжина – 8м, а висота – 3м. Умовне позначення на малюнку: 1м – 1 см. Учні креслять в зошиті прямокутник розміром 8см * 3см. 3. У скільки разів зменшено розміри стіни?

($7\text{ м} : 7\text{ см} = 700\text{ см} : 7\text{ см} = 100$ (разів); $3\text{ м} : 3\text{ см} = 300\text{ см} : 3\text{ см} = 100$ (разів)). 4. Чи можна довжину стіни зменшити у 100 разів, а висоту – в 10 разів, щоб фігура зберегла свою форму? (Ні). Учитель робить висновок, що число, яке показує у скільки разів змінено дійсні розміри, називають масштабом [2, с.43].

Формування мотивації учіння в шкільному віці можна назвати однією з головних проблем сучасної школи, справою суспільної важливості. На нашу думку, наявність уміння вчитися програмує індивідуальний досвід успішної праці учня, сприяє пізнавальній активності, ініціативі, раціональному використанню часу та засобів учіння. Вміє вчитися той учень, який: 1. Визначає мету діяльності або приймає поставлену вчителем; 2. Виявляє зацікавленість у навчанні; 3. Організовує свою працю для досягнення результатів; 4. Вміє знайти способи дій для розв'язування тих чи інших задач; 5. Володіє вміннями і навичками самоконтролю і самооцінки [3, с.10].

Отже, активність учня у процесі навчання передбачає наявність у нього потреби до навчання, створення позитивної емоційної атмосфери, що сприяє оптимальному напруженню розумових і фізичних сил. На наш погляд, посилення інтересу до знань є рушійною силою розвитку інтелекту та важливим чинником формування особистості розвиненої, соціально – інтегрованої, конкурентоспроможної у ринкових відносинах, здатної до власного вибору серед численних альтернатив, що їх пропонує сучасне життя.

Література:

1. Г. П. Бевз, В. Г. Бевз. Математика. Підручн. для 5 класу заг. навч. закладів. Київ «Зодіак – ЕКО» 2005,350 с.
2. Г. М. Возняк, Г. М. Литвиненко, Г. М. Калита. Уроки математики в 5 класі. Тернопіль « Навч. книга - Богдан» 2000, 168с.
3. М. Савич. Компетентність і компетенції у навчанні хімії. Біологія і хімія в шк. – 2010. - № 1 с. 10 – 14.
4. Ю. Андрух. Роль мотивації у навчанні математики // Математика в школі. – 2008. - №15 с. 6 – 7.